

Világosság

Ára 4 lej

A ROMÁNIAI MAGYAR NÉPI SZÖVETSÉG NAPILAPJA

KOLOZSVÁR, 1949 április 13. szerda.

VI. ÉVFOLYAM, 85. SZÁM.

A közügyek — a nép kezében

Vasárnap országsszerte ünnepléses keretek között iktatták be hivatalukba a megyék és a törvényhatósági jogú városok ideiglenes néptanácsainak elnökeit, titkárait és tagjait. Ez a beiktatás a néptanácsok létesítéséről szóló törvény rendelkezéseinek értelmében történt, amely kimondja, hogy „az első néptanácsválasztások megejtéséig a néptanácsok és végrehajtóbizottságaik hatáskörét azok az időközi bizottságok látják el, amelyeket a megyék, törvényhatósági joggal felruházott városok és a megyeszékhelyek részére a minisztertanács, valamint a járársok, a megyei városok és községek részére a megyei ideiglenes bizottságok neveznek ki”.

A néptanácsok ideiglenes bizottsága megszervezi és vezeti azokat az ügyeket, amelyek a dolgozó népi tömegek anyagi és művelődési színvonalának emelését szolgálják. A néptanácsok ideiglenes bizottságainak beiktatása a városokon és falvakon kiéleződő osztályharc feltételei között történt meg. Ezért, az ideiglenes bizottságoknak forradalmi éberséget kell tanúsítaniuk, mert a kizsákmányoló osztályok nem hátrálnak meg semmilyen aljas mesterkedéstől, hanem arra törekcsenek, hogy a néptanácsok tevékenysége elé akadályokat gördítsenek. Ezért, az osztályellenség aljas mesterkedéseit a legnagyobb határozottsággal le kell leplezniük.

A tökéscöldesuri rendszer bürokratikus államgépezete a román nép és együttélő nemzetiségek legkegyetlenebb elnyomó eszköze volt. A tökéscsök és a földesurak arra használták fel az államgépezetet, hogy vérbefojtsák az emberr jogokat, a több kenyeret és az emberibb életet követelő munkások és dolgozó földművesek küzdelmét. A népi demokratikus államgépezet felszámolta azokat a demokratikus fejlődést gátló maradványokat, amelyeket gyászos örökségként kaptunk a reakciós rendszerektől és a néptanácsokkal a széles dolgozó tömegek lehetőségét kaptak arra, hogy komolyan felkészüljenek s eljárásihatóság az államvezetés alapvető mesterségét. A népi demokratikus rendszer államgépezete szorosan egybefűződik a tömegekkel, hogy valóban felüljele országunk dolgozóinak millióit és hatalmas eszköze legyen a proletáriátus diktatúrájának, szilárd tényezője a szocializmus építéséért folytatott harcnak. A néptanácsok ugyanis nem egyebek, mint helyi közigazgatási egységek új rendszerű, demokratikus alapon történő megszervezése. — a népi tömegek bevonásával a közügyek vezetésébe és az államháztartásba.

A néptanácsok a dolgozó államhatalmának helyi szervei. Az ideiglenes bizottságokban megtaláljuk az üzemeknek és gyáraknak első Állami Tervünk teljesítéséért és tulszárnyalásáért hatalmas erőfeszítéssel harcoló öntudatos munkásait, technikusait és mérnökeiket, bányászokat, a mezők dolgozó földműveseit, a haladó értelmiséget és azokat a dolgozó elemeket, akik a dolgozóknak millióival, a munkásosztály élhar-

Elmunkások, kitüntetett kolhozparasztok, műszaki emberek, írók, művészek és tudósok képviselik a Szovjetuniót a párisi Béke Világkongresszuson

Amerikai művelődési és egyházi vezetők az Atlanti-szerződés ellen

A kínai nép a Szovjetunió oldalán áll

MOSZKVA (Rador) — A Szovjetunió szervezetei támogatták a Béke Világkongresszus összehívására vonatkozó felhívást és elhatározták, hogy küldöttekkel képviseljük magukat a kongresszuson.

A szovjet küldöttség tagjai a következők: Volgin, a Szovjetunió Tudományos Akadémiájának az elnöke; Neszmejanov akadémikus, az Ukrajnai Köztársaság Tudományos Akadémiájának az elnöke; Paladin akadémikus, a Georgiai Tudományos Akadémia elnöke; Miszkeliszvi akadémikus; Meszcsanikov akadémikus, a Szovjetunió Orvostudományi Akadémiájának az elnöke; Anticsikov akadémikus; Grekov akadémikus; Fedoszejev és Kocsina, a Szovjetunió Tudományos Akadémiájának a levelező tagjai; Fagyejev, Ehrenburg, Szimonov, Vasziljevskaja, Kornejcsuk, Marzim Tank, Zarijan, Turszun Zade, Ibrahimov írók; Geraszimov, a nép művésze és a Művészeti Akadémia elnöke; Alexandrov, a nép művésze, filmrendező; Sosztakovic zeneszerző; Jegor Mojszejev, a Szovjetunió népi táncgyűjtésének a balettmeistere; Koroya, a nép művésze; Ignat Yura, a kievi drámai színház igazgatója; Davidova, a nép művésze; Cserkasov, a nép művésze; Krampe, a Lett Köztársaság opera- és balettszínházának a művésze; Popova, a szovjet nők antifasiszta bizottságának az elnöke; Angelika, a szocialista munka hőse és egy traktorista csoport vezetője; Koszmodeminszkaja, a Szovjetunió két hősnéjének az édesanyja; Iszakova, a korszolyázás világajnokja; Kazanteva, a „Mediczi'szki” orvosi folyóirat főszerkesztője; Szolovjev egyetemi tanár, az Orosz Szocialista Szovjet Köztársaság érdemes kitüntetettje; Zlatusz Amozov fémipari munkás; Szelakin, a szénbányász munkások szövetsége központi tanácsának a titkára; Fedorov, a Szovjetunió kétszeres hőse és Mareszev, a Szovjetunió hőse, a Szovjetunió szláv bizottságának a tagjai; Borin kombájnvezető; Bojko, a szocialista munka hőse; Szubin, a kursszki pályaudvar főnöke, a szocialista munka hőse; Poroszin és Andrejev, a pedagógiai főiskola előadói; Boitova, az Ivanovo vi-

déki szövőipari munkások szövetsége kerületi bizottságának a titkára; Gagarina Aszlanova és Bazanova, a szovjet nők antifasiszta bizottságának tagjai; Kocsemaszov, a szovjet ifjúság antifasiszta bizottságának az elnöke; Klimov és Nellisz, fogyasztási szövetkezeti főtisztviselők.

A francia kormány akadályokat gördít a külföldi küldöttségek beutazása elé

VARSÓ (Rador) — Hivatalosan közölték a Béke Világkongresszus lengyel küldöttségének a névsorát. A küldöttségnek 71 tagja van, ezek között ismert tudósok, írók, politikusok, munkások, földművelők és tisztviselők. Budapestről jelentik: A budapesti francia követség szombaton közölte a magyar külügyminisztériummal, hogy a francia kormány csak nyolcra ad beutazási engedélyt a 40 küldött közül, akikkel Magyarország dolgozó népe képviseltetni akarta magát a Béke Világkongresszuson.

Szófiai híradás szerint a béke védelméért alakult Bolgár Nemzeti Bizottság a francia kormánytól hivatalos jegyzéket kapott,

mellyel közli, hogy a francia kormány nem járul hozzá ahhoz, hogy a tervezett egész bolgár küldöttség résztvegyen a Béke Világkongresszuson. A francia kormány a 24 tagú küldöttség mindössze nyolc tagjának a részvételéhez járul hozzá.

Genfben jelentik a Rador: A svájci szövetségi tanács megtiltotta Marcel Prenant tudósnak és Pierre Cot volt francia miniszternek, hogy Genfben megtartsa a Béke Világkongresszus előkészítő bizottsága által április 14-re hirdett előadását. A bizottság nyilatkozatban meglepetését fejezte ki az intézkedés miatt, amely ellenkezik „a svájci nép békevá-

gyával és demokratikus hagyományával”.

BRAZILIÁBAN A KORMÁNY MEGZAVARTA A BÉKEGYÜLEST

Rio de Janeiróból jelentik: A brazil kormány megtiltotta a békekezdelem megtartását, melynek a munkálatait a Diákok Nemzeti Szövetségének a fővárosi székházában már megkezdtek. A kormány döntésének a végrehajtása végett küldött rendőrkülönítmények durván megtámadták a kongresszus résztvevőit és több mint 60 embert megsebesítettek.

A Béke Világkongresszus szervező bizottsága a történetekkel kapcsolatban közleményt adott ki és ebben többek között kijelentik: „A béke braziliai hívei biztosak lehetnek abban, hogy az egész világon a férfiak és nők százmilliói mellettük állnak, azzal a meggyőződéssel, hogy az imperializmus és a háboru erői végül legyőzötnék.”

Tiltakozás az Atlanti-szerződés ellen Amerikában és Kinában

WASHINGTON. — (Rador.) Az amerikai művelődési és egyházi élet 300 képviselője, köztük Thomas Mann író és Arthur Schnabel zongoraművész, nyílt levelet intézett a kongresszushoz, kérve az Atlanti-szerződés vizuálisítását. A levélben többek között kijelentik, hogy „az Atlanti-szerződés lépést jelent a háború felé” és kéri Truman elnököt, hogy kezdjen közvetlen megbeszélést a Szovjetunióval valamennyi vitás kérdés megoldása érdekében. „Kérjük — szól a levél —, hogy az Egyesült Államok elnöke küldjön a Szovjetunióba a két kormány legilletékesebb képviselői közötti találkozást előkészítésével megbízott személyt.”

Pekingi híradás szerint a kínai demokráta pártok és szervezetek április 3-án közös nyilatkozatban elítélték az Atlanti-szerződést. A nyilatkozat szerint az Atlanti-szerződés „veszélyt jelent az emberiség békéjére és biztonságára s ál-

tala új támadó világháború kirobbantására törekednek”. A nyilatkozat a továbbiakban megállapítja: „A kínai pártok és szervezetek, a kínai nép nevében, ünneplésesen kijelentik a következőket: Ha a támadó imperialista tömb új háborút merészelt kirobbantani, a kínai nép, a Szovjetunió s az egész világ demokráta és béke-erői oldalán, határozott harcra indul a támadó háború szítói ellen, hogy megsemmisítse őket, megáécntve az egész imperialista rend-

szert és tartós békét teremtve az egész felszabadított emberiség részére. Meggyőződésünk, hogy háború esetén az imperialista támadók vereséget szenvednek s az imperializmusnak ellenszegülő országok lesznek a győztesek.” A nyilatkozatot Mau-Cse-Tun, a kínai Kommunista Párt Központi Vezetőségének az elnöke s egész Kína demokráta szervezeteinek számos más vezetőszemélyisége írta alá.

Feloszlatják a magyar nemzetgyűlést

BUDAPEST. — (Rador.) Ismeretes, hogy a Magyar Függetlenségi Népfront elnöksége április 6-án egyhanguan elhatározta, hogy a kormánytól kéri: javasolja a köztársasági elnöknek a nemzetgyűlés feloszlatását. Hivatalosan jelentik, hogy a miniszter-

tanács elfogadta a Függetlenségi Népfront elnökségének az indítványát és a köztársasági elnöknek javasolta a nemzetgyűlés feloszlatását. Nagy Imre házelnök április 12-re összehívta a nemzetgyűlést.

cos pártjának irányítása alatt építik a szocializmust országunkban. A néptanácsok ideiglenes bizottságai az államhatalmat gyakorolják és a megye vagy a város területén, gazdasági, társadalmi, valamint művelődési téren kifejlesztett tevékenységükért a dolgozó nép előtt felelősek. Közreműködnek az Állami Tervből a megyére vagy a törvényhatósági jogú városra háruló feladatok elvégzésében és állandó segítséget nyújtanak az állami vállalatoknak,

hogy azok zavartalanul működ-hessenek. A dolgozó nép alkotó kezdeményezését ösztönözve, a néptanácsok ideiglenes bizottsága felemeli a megyéket és városokat ahóól a gazdasági, társadalmi és művelődési elmaradottságból, amelyben eddig éltek. A néptanácsok az ország történetében eddig nem ismert legdemokratikusabb kormányzási formáját képezik, amely lerombolja azt a kínai falat, amely az államot elválasztotta a dolgozóktól és a jövőben az

államgépezet kiváló eszköz lesz arra, hogy a széles néptömegeket bevonja a szocializmus építéséért folyó hatalmas küzdelembe. A néptanácsok ideiglenes bizottságának tagjaira hatalmas feladatok hárulnak, amelyeknek megoldása egész embereket kíván, olyan embereket, akik az új idők új rendszerének osztályharcos szellemében meggedzett, a munkásosztály harcához feltétlenül és minden körülmények között hiük. Az ideiglenes bizottságok tag-

jainak dolgozniuk kell és szorgalmasan tanulniuk, hogy tanítsák a dolgozó tömegeket és egyben tanuljanak tőlük, meghallgassák és teljesítsék a jogos kívánságokat és könnyörtelenül sujtának le ott, ahol megsértik demokratikus törvényeinket. Így „dolgozó népünk egységes és legyőzhetetlen lesz — amint Teohari Georgescu belügyminiszter mondotta — és arra kényszerül az ellenséget, hogy reszkessen államunk erejétől”.

gy. d.

Két térkép

Amerikában újból
Friss háborún öltönek.
Térképen a piros
Új frontokat jelöl meg.

Piros vonal mutatja,
Hol mi a lehetőség:
Itt bomba gyártható majd,
Itt harci repülőgépek.

Egy erdőt szembeötlőn
Húztak körül a képen:
„Vágjuk ki! Repülőtérré
Lesz hangárral közepén”

S a térkép előtt
Sok generális feje főtt.

Nálunk is haditérkép
Készül, de másmi fajta,
A frontokat reményszín
Zöld tinta jelzi rajta.

Itt is vonal mutatja,
Hol mit fogunk csinálni:
Itt fűzfát ültetünk el,
Itt tölgyek fognak állni!

E térkép haditerve
Harc a természet ellen.
Egy nép küzd, hogy a sztyeppe
Fát és erdőt neveljen.

S a térkép fölött
Nem egy tudósunk tűzbe jött.

Miről van szó, világos:

Két térkép — két világkép!

Új háborút csinálunk,

Ök is, mi is, — de másképp!

GÁSPÁR ENDRE fordítása.

A szovjet költők kötelességüknek tekintik a harcot a békéért és a demokráciáért

A „Veac Now” új száma a Román Népköztársaság értelmiséginek a kongresszusán résztvevő Alexej Szurkov szovjet költővel folytatott érdekes beszélgetést ismert.

Alexej Alexandrovics Szurkov Járósláv vidékén született, 1899 október 1-én. Tizenkétéves korában Pétervárra került, ahol kereskedőinas, ácsmunkás, zinkográfus, kikötői hordár volt. A februári forradalom után résztvevett a kikötői hordárok szakszervezetének a megszervezésében. 1918—1922 között a Vörös Hadseregben géppuskásoként harcolt. A polgárháború után újságíró lett: kezdetben vidéki lapoknak írt, majd 1928-ban Moszkvába ment, ahol élénk politikai, irodalmi és újságírói munkát végzett. Első verskötetete 1930-ban jelent meg. Ezt számos más követte.

A „Veac Now” munkatársának a kérdéseire válaszolva, Szurkov elmondta, hogy a szovjet irodalom sosem tartotta magát távol a szovjet népet foglalkoztató nagy kérdésektől. A sztálini öt éves tervek esztendeiben, az irók sokat utaztak az országban s írásaikban tükröztették az öt éves tervek teljesítéséért az egész nép által végzett munkát. Dolgoztak új üzemek építésénél, kolhozokban, gyárakban is. A látottak s eleven benyomások alapján, az öt éves tervek építőiről szóló műveket írtak.

A költők, ugyanígy, a szocialista munka hőiséget daltolták. A színművészek a szovjet emberről szóló színdarabokat adták a színházaknak. Mindezek élő visszhangra találtak az olvasók lelkeiben.

Arra a kérdésre, hogy a szovjet irodalom hogyan járult hozzá a falu szocialista átalakulásához s a szovjet embereknek a Nagy Honvédó Háborúban tanúsított hazafias erőfeszítéséhez, Szurkov elmondta, hogy: a sztálini öt éves tervek esztendeiben írt egész csomó könyv foglalkozik a város és a falu szocialista átalakulásával.

Hibatagazítás

Lapunk tegnapi számának a második oldalán a következő sajtóhibák fordultak elő:

1. — Asztalos István nyilatkozatának az egyik mondatában, nyomdahiya révén, a „régi” szó helyébe „réti” került. A mondat helyesen így szól: „A földműves egyelőre nem látja meg az ilyen szépségeket, mert a régi világban nem ért rá észrevenni őket”.

2. — A Nagy István kamarakórusának a hangversenyt beharangozó cikk írójának a névkézdő betűt jelentő „szj” helyett a lapban „hj” jelent meg.

3. — Tolnai Lajos „Nemes vér” című regényének az elemzése alól kimaradt a cikkíró Páll Árpád neve. A felsorolt sajtóhibák sajtóhibáikat ezután helyesbítettük.

Április 26-án lesz a „Szorocsinci vásár” bemutatója Kolozsváron

Április 26-án jelentős zenei esemény színhelye lesz a kolozsvári Állami Magyar Opera: ekkor kerül színre — nemcsak Kolozsváron, hanem az egész országban először — Muszorgszkij vigoperája, a „Szorocsinci vásár”.

Zenei szempontból tehát országos jelentősége van e nagy gondal készülő bemutatónak. Nemcsak azért, mert egy nálunk eddig ismeretlen operát hallhatunk a zenekedvelők, hanem főleg azért, mert Muszorgszkij vigoperájának — mely egyben a szerző egyetlen vidám dalműve — a zenei történelemben különleges jelentősége van.

A „Szorocsinci vásár” ugyanis, tisztá a népies jellegénél fogva, már a realista-szocialista művészetet jelentő tömegéhez szóló opera. Amellett, hogy a legmagasabb művészi szinten mozog — megkapó frissességével és csodálatos dallambőségével, ugyanakkor kiemelkedő állomása, kiinduló pontja az új, népi alapokból fakadó realista zeneművészetnek.

A közoktatásügy terülszerüsitése utján

A „Gazeta Invádzmántulul” című lap április 9-i száma közli Gh. Vasilich közoktatásügyi miniszternek „Az Állami Terv alkalmazása és a közoktatásügyi feladatok” című cikkét. Vasilich miniszter többek között ezeket írja:

„Gazdaságunk terülszerüsitése alapját képezi az egész államélet terülszerüsitésének, tehát a közoktatásügyének is. Mindaddig amíg nem volt terülszerüsitett gazdaság, nem lehetett szó a közoktatás terülszerüsitéséről, miután ez meg kell, hogy feleljen a gazdaság szükségleteinek, segítve azt fejlődésében. Nem véletlen tehát, hogy a iökés gazdaságban uralkodó anarchia a közoktatásra is kihat. Gazdaságunk szerkezetének a változása országunk közoktatásának a szerkezetében is megteremtette a változás szükségességét. Pártunk és kormányunk ezért jött a közoktatás reformjával, amely többek között, előírja terülszerüsitését és az ország szükségleteihez való alkalmazását is. A terülszerüsités irányítását és vezetését jelent. Mostantól a közoktatás nem spontánul vagy véletlen kényére hagyva fejlődik, hanem vezetve, hogy az ország és a szocialista építés szükségleteivel szoros összajuggásban fejlődjék.”

A cikk rámutat arra, hogy a közoktatás egységesítése, államosítása, tudományos alapra helyezése, új tankönyvek, tantervek szerkesztése, stb. után, még érintetlen kérdés az iskolák földrajzi elhelyezése és elosztása. A polgári-földesuri államgépzet bürokratikus központosítása az iskolára is vonatkozott. A legjobb közép- és felsőfokú iskolákat a polgárság lakta nagyvárosokban helyezték el, a nagyvárosokban pedig, mint Bukarest, Jasi, Kolozsvár, stb. az egyetemeket és a legjobb liceumokat központban építették, míg a sokkal népesebb külvárosokban elemi iskola sem volt elegendő.

„Az új iskolák építésének a terülszerüsitése fel kell, hogy számolja ezt a helyzetet, — állapítja meg Vasilich közoktatásügyi miniszter. Nekünk ott kell iskolákat építenünk, ahol az alapja van iparunknak, amely részére kereteket akarunk nyitni (kőolaj, szén, erdő, mezőgazdaság, stb.). Az iskolát a néphez kell közelítenünk, új iskolákat építve a munkásközpontokban és a falvakban, hogy a munkás és a földműves minél közelebb érje az iskolát.”

„A Terv erre az évre 500 tarterem építését irányozza elő az elemi oktatásban, s ennél kisebb számú középiskola és internátus berendezését, a Néptanácsok által helyi alapokból építtettek és berendezésben kiell. Hasonlóan, számos iskola bu-

torral és tanyanyaggal való felszerelését is előírja.”

„Első sorban hol építsünk? Első sorban ott kell építenünk, ahol egyáltalában nincs iskola, vagy ahol a meglévő iskolák nem elégítik ki a helyi szükségleteket. Még sok munkánegyed van, ahol a nagyszámú iskolás-lakosság egy- vagy kétszázalékos iskolákban van összeszűsítve, különböző koru gyermekek együtt. Bizonyára, az elemi iskolák nagy szükségletei előtt, 500 osztály nem jelent nagy dolgot. Azonban ne feledjük el, hogy az államhatalom helyi szerveit, helyi alapokból, ennél tízszer többet építhetnek.”

A miniszter rámutat arra, hogy az új iskolaépületek mellett, iskolák elhelyezésére igen nagy lehetőséget jelentenek meglévő alkalmas épületek is, amilyenek kétségtelenül akadnak minden nagyobb városban, községben. A közoktatásügyi miniszterium erre az évre célul tűzte ki, hogy épületek biztosítson a most beiratkozott nagyszámú gyermeknek, a jövő ősze pedig minél több gyermeket vigyen az iskolába. Viszont az iskolák alapítványozója az épület. Ez azt jelenti, hogy az új iskolaépületek megépítése és berendezése a kérdése már most kell, hogy foglalkoztassa az illetékeseket, nemcsak a központban, hanem a megyékben, járásokban s a Néptanácsok tanügyi bizottságában.

Vasilich miniszter cikke második részében, adatszertű példákon keresztül, felhívja a figyelmet a takarékosságra, a közvagon fokozott becsülésére és a bürokratizmus kiküszöbölésére.

Bemutakozott

a MNSz gyergyószentmiklósi mintaszínjátszócsoportja

A napokban mutatkozott be a gyergyószentmiklósi „Petőfi-Balcescu” Népi Athenaeumban Szilágyi „Csikós” című népszínművével a Magyar Népi Szövetség gyergyószentmiklósi mintaszínjátszócsoportja. A termet már jóval az előadás előtt megtöltötte az érdeklődő közönség, mely nem is csalódott várakozásában. A Mörice Zsigmond átadta „Csikós” élesen világít rá a földesuri társadalom minden aljasságára és fonákására.

A színjátszócsoport általában jó munkát végzett. Kár, hogy egyesek szereptudása nem volt elégséges és így helyenként a jelenetek nem kapcsolódtak egymásba. Hiba volt ezen kívül az eredeti népdalok helyett a darabot (a családienetben) hamis, érzélgős műdallal rontani. Az együttesből kiemelkedett Sándor Károly, aki Ormódi Bence szerepében hibátlan alakítást nyújtott. Végig meggyőző és elhíthető volt Szentpéteri László Bálint gazda szerepében. Andrásj Bertá Rózi szerepében jó színpadi érzékről tett tanúságot. Selyem Tamás Andris szerepében általában megfelelt, bár felfogása nem volt vé-

gig következetes. Török Árpád Márton csikós szerepében nyújtott egyébként jó teljesítményt lerontotta modoros hanghordozásával és azzal, hogy minden áron mulattatni akart. Márton Mária özv. Ormódiné szerepében jól érzékeltette a gögös uriaszonyt. Almási Jenő Asztali szerepében megfelelt. Nagyon jó alakítást nyújtott Selyem Julia és Gál Anna a két részeg asszony szerepében. György Ilonka a csaplárné szerepében, Palavits Gyula a csapláros szerepében, Csavar Béla Ferkó csikósbojtár szerepében, Székula Márton mint Szárnyai földesur, Tamás Ferenc mint jegyző, Kovács Tibor mint tanító, Madaras Ferenc a főbíró szerepében, Ezen kívül Köllő István, György Veronika, Benedek János, Nagy Ilona, Blénesi Magda, Balázs Juci, Blénesi Sándor, Blénesi Irma, Csörgő Mária, Hajdu Mária és Sajgó Sándor járult még hozzá az előadás sikeréhez.

Az előadás alapján megállapítható, hogy az együttesben egész sor olyan tehetséges népi színjátós van, aki a mostani előadásnál sokkal nagyobb teljesítményre is képes. Ennek azonban a próbák pontos látogatása a feltétele. A rendezőknek, Nagy Piroskának és Vigovszki Józsefnek még jobban meg kell értenők a szereplőkkel a kollektív munka szükségességét és le kell küzdenők a régi polgári műkedvelő jelleget, mely például az említett műdal becsempészésében nyilvánult meg.

A gyergyószentmiklósi mintaszínjátszócsoport komoly sikerrel érhet el ha ezeken a hiányosságokon segít.

A Román Népköztársaság Írószövetsége kolozsvári tagozata

gyűlést tart

1949 április hó 13-án, délután fél 7 órakor a Vegyes Szakszervezet gyűléstermében

Napirenden az országos írószövetségi értekezlet határozatának és az írószövetség alapszabályzatának az ismertetése szerepel

Tagok megjelenése kötelező!

A grivcai dolgozók felhívására

Lelkes munkavállalásokkal válaszolnak az üzemek munkásai

A Vörös Grivica május 1 tiszteletére kezdeményezett szocialista munkaversenyre való felhívása élénk visszhangra talált az ország összes üzemében és gyáraiban és a munkások, technikusok és mérnökök leirhatatlan lelkesedéssel vállalkoznak az Állami Terv teljesítésére és tulszárnyalására.

4 TRAKTORT ÉS 19 MOTOR

gyártanak az előirányzott termelési terven felül a brassói Sovromtractor üzem dolgozói a Vörös Grivica kezdeményezésére indított szocialista munkaverseny keretében. A Sovromtractor dolgozói előtt a Munka Érdemrendjével kitüntetett Banu Petre turnuszvevőri hajógyári szegecselő munkás beszédet tartott, amelyben bejelentette, hogy csoportjával együtt május 1 tiszteletére 8 órai munkaidő alatt 11 ezer szegecset vert be.

ACÉLONTÓINK

sem maradnak le, hanem csatlakoznak a grivicaiak versenyfelhívásához. A Resica-művek dolgozói nagygyűlésen vitatták meg a versenyfelhívást és szocialista munkaversenyre hívták a vajdahunyadi és a Vörös Acél, volt ferdinándi vasművek acélöntőit. A resicai magasolvastó dolgozói kötelezettséget vállaltak arra, hogy az Állami Tervet 8.5 százalékkal tulszárnyalják és remélik azt, hogy megkapják azt a versenydíszelést, amelyet a vajdahunyadiak már hosszabb ideje birtokukban tartanak.

A vasöntőde munkásai arra vállalkoztak, hogy az öntvényeknél 12 százalékkal, acélban pedig 5 százalékkal tulszárnyalják az Állami Tervet. Egyben versenyre hívták a fővárosi „Augusztus 23”, volt Malaxa üzemeket.

A TEXTILGYÁRAK

munkásai és munkásnői között is hatalmas visszhangot keltett a Vörös Grivica főműhelyei munkásainak. technikusainak és mérnökeinek szocialista munkaversenyre való felhívása.

A „B. Pamutipar” üzem munkásnői a május 1 tiszteletére kezdeményezett szocialista munkaverseny keretében arra kötelezték magukat, hogy az eddigi 16 szövöszék helyett 24 szövöszéken dolgozzanak.

A FÜRÉSZIPARI MUNKÁSOK

is nagy lelkesedéssel csatlakoztak a grivicaiak versenyfelhívásához.

A régeni fűrészipari munkások szocialista munkaversenyre hívták a galócási fűrészüzem munkásait és kötelezettséget vállaltak, hogy az áprilisi tervet a fenyőnél 20 százalékkal, a bükknél 15 százalékkal tulszárnyalják.

Lelkesen válaszoltak a versenyfelhívásra az IPEIL állami faktermelő és értékesítő vállalat dolgozói is, akik kötelezettséget vállaltak arra, hogy az Állami Tervet idejében teljesítsék, sőt jelentős százalékkal tulszárnyalják.

HATALMAS GYŐZELEM

MEL

fejezték be üzemünk és gyárunk az Állami Terv első negyedévét.

A többletermelésért folyó harc élén a szénbányák dolgozói állnak, mert nemcsak Zsilvölgyében és az egeresi szénbányánál, hanem Lövétén és Aninán is a legtöbb bányászcsoporthoz befejezte az áprilisi termelési tervet és a májusi vagy júniusi szünet fejté már.

A. lónyai bányánál dolgozó Ulrich István, a Munka Érdemrendjével kitüntetett élbányász csoportja 7. óta júliusra termel.

Az egeresi szénbányák bogártelki tárnájában dolgozó Fekete András bányászcsoporthoz, kiküszöbölve a holtidőt és újból megszervezte a munkát, csökkentett létszámú csoportjával sikerült elérnie azt, hogy április 7. óta a júliusi termelési tervet teljesítse.

AZ ACÉLONTÓ MUNKÁSOK

is megtartották március hónapban a termelésben elért helyezéseiket.

A vajdahunyadi üzemek vasöntője április 6-tól kezdve májusra termel. Sculeanu Vasile április 8-án 331 százalékkal tulszárnyalta normáját és május 1 tiszteletére kötelezettséget vállalt, hogy havi munkatervét száz százalékkal tulszárnyalja.

A Vörös Acél üzem dolgozóinak erőfeszítései meghozták az eredményt és a 2. számú Siemens Martin kemence jóval tovább maradt üzemben, mint amennyit a termelési normák előírnak, mert 350 öntés helyett 744 öntést adott.

Gazeta Invajământului

a közoktatásiügyi minisztérium és a tantestületi szakszervezetek szövetségének lapja április 9-én megjelent számának „Hogyan kell eljárni a fegyelmetlen tanulóval” című belső megbeszélő cikkében:

A cikkből megtudjuk, hogy egyik népiskola első osztályának tanítónője azzal a panasszal fordult a lap szerkesztőségéhez, hogy a gondjaira bízott husz tanuló közül ketten igen fegyelmetlenek. Kérdezi, mit tehetne a fegyelmetlen tanulók megrendszabályozására, hogy ezek a tanítás menetét ne zavarják. A lap egy másik tanítónő levelével adja meg a választ.

— A tanév közepén — írja a cikk — arról értesítettek, hogy a IV. osztályba egy új tanuló érkezik. Arról is értesítettek, hogy az új tanuló fegyelmetlen: az óra alatt parittyázik, beszél, énekel és több egyéb fegyelmetlenséget követ el s ennek fejében még gyenge tanuló is: Mielőtt belépett volna az osztályba, elmondtam tanítványaimnak mindezt, amit új kollégájukról velem közöltek. Kifejtettem előttük abbeli reményemet, hogy egy jó munkaközösség bármilyen tanulóval megvalósítható.

A tanítványok nagy jóindulattal fogadták az új kollégát, aki vel azonban bizonyos fokú tartózkodással viseltetett. Másnap, amikor az új „kolléga” belépett az osztályba, osztálytársai helyükre felállva, tapssal üdvözölték. Az új tanítvány meghatótta ez és azt mondta, hogy életem először fogadtak úgy, mint embert. „Otthon mindenki befeketített: hogy nem vagyok jó semmire, hogy hasznavehetetlen vagyok... abban az iskolában pedig, ahonnan jöttem, tanárain, sőt osztálytársaim minduntalan csufoltak.”

A tanítónő elmondja, hogy löböt foglalkozott az új tanulóval, sőt osztálytársai is állandóan segítettek. Lassan-lassan jó, sőt igen jó jegyeket kapott. Füzetei gondosak lettek, fegyelmettege mondhatni példamutató. Itt ott még előfordultak kisebb fegyvelemszegések, mint például az, hogy a folyosón egyszer megütött egy másik osztályba tartozó lányt. Ekkor azonban a tanítónő magához hívatta, a többiek előtt kioktatta és ez is volt az utolsó kioktatás, mert azután példamutatóan és igen szerényen viselkedett.

— Ebből a levélből kiviláglik az a szeretet, amellyel a tanítónő egy fegyelmetlen, új tanulóval fogadott. Hogy munkájában segítséget kapjon, igazságosan kioktatta osztályát és ezzel egy értékes nevelési segítséget kapott — fejezi be cikkét a lap.

Milyen városi adókat kell befizetni?

KOLOZSVAR. — A pénzügyi osztály közgefeivel kikézbcsitette az ingatlantulajdonosoknak az adóvallomási íveket, amelyeket a legnagyobb gondossággal, a valóságnak megfelelő adatokkal kell kiállítani, mert ellenkező esetben a polgármesteri hivatalnak jogában áll 25.000 lejig terjedő pénzbüntetéssel sújtani azokat, akik hamis adatokat írnak be az adóvallomási ívekbe.

Azok, akik nem kívánják pénzben megváltani a közmunkát, hanem az öt munkanapot ledolgozni óhajtják, kötelesek ezen szándékukat április 20-ig bezárólag a városi adóhivatalban, Farkas-utca 4 szám alatt, 23. számú szobában bejelenteni.

Az ingatlantulajdonosok kötelesek gondoskodni arról, hogy az első évnegyedre már esedékessé vált és a második évnegyedre esedékes városi adókat és díjakat az adóhivatalhoz befizessék.

A gépkocsi, állati vontatású jármű és gépi erőre berendezett favigőgéptulajdonosok április hónapban kötelesek a városi adóhivatalhoz befizetni az április-június hónapokra esedékes díjakat. A díjak be nem fizetése maga után vonja a forgalmi engedély láttamozásának megtagadását, amely nélkül nevezettek sem a Kolozsvár területén belül, sem a város területén kívül nem közlekedhetnek.

napban kötelesek a városi adóhivatalhoz befizetni az április-június hónapokra esedékes díjakat. A díjak be nem fizetése maga után vonja a forgalmi engedély láttamozásának megtagadását, amely nélkül nevezettek sem a Kolozsvár területén belül, sem a város területén kívül nem közlekedhetnek.

Az 1947—1948 és 1948 évektől fennálló adóhátralékokat késedelmi kamat nélkül, hat egyenlő részletben kifizethetik az adófizetők, mégpedig április, május és június hónapokban, a hónap 1-én és 15-én. Az egyik részlet befizetésének elmulasztásával megszűnik a részletfizetési kedvezmény, az adófizetők pedig behajtják a hátralék teljes összegét.

Igyekeztek tehát mindenki adófizetési kötelezettségének eleget tenni, mert újjáépülő városunk olyan mértékben lesz szebb, tisztább és korszerűbb, amilyen mértékben az adófizetők eleget tesznek állampolgári kötelezettségüknek.

Bónis Ottó traktorista

8 hektárt szántott fel egy nap alatt

Kitűnő eredményeket értek el a bonchidai, besztercei, marosvásárhelyi és aranyosgyéresi traktorállomások

KOLOZSVAR — A mezőgazdasági gép- és traktorállomások közömségei igazgatóságának közlése szerint a bonchidai, aranyosgyéresi, marosvásárhelyi és besztercei traktorállomások dolgozói az elmúlt hét folyamán fokozottabb mértékben folytatták a tavaszi szántási és vetési munkálataikat.

Bonchidáról 11 traktor hat nap alatt 129 hektár földet felszántott és 129 hektár földet megboronált. Aranyosgyéresről 19 traktor ment ki dolgozni. Hat nap alatt 181 hektár földet felszántottak és ugyanennyit megboronáltak. A marosvásárhelyi traktorok közül 16 ment ki munkára és hat nap alatt 188 hektár földet felszántott és 188 hektárt megboronált. A besztercei állomásról hat nap alatt 16 traktor 235 hektár földet felszántott és 164 hektár földet megboronált.

A tavaszi szántási és vetési munkálatok megkezdése óta a bonchidai traktorok 528 hektárt, az aranyosgyéresi traktorok 1120,5 hektárt, a marosvásárhelyi traktorok 775,4 hektárt és a besztercei traktorok 651 hektárt munkáltak meg. Az eredeti terv szerint a tavaszi folyamán a bonchidai traktoroknak 816, az aranyosgyéresi traktoroknak 1086, a marosvásárhelyi traktoroknak 1126 és a besztercei traktoroknak 1164 hektár földet kell megmunkálniuk.

Április 4-ig a bonchidai traktorállomás 771, az aranyosgyéresi traktorállomás 1270, a marosvásárhelyi traktorállomás 1506, a besztercei traktorállomás 1012 hektár földet megmunkálásra kötött szerződést.

VERSENYBEN A TRAKTORISTÁK

Az igazgatóság jelentése szerint a traktorállomások traktoristái versenyben állanak egymással és mindent elkövetnek, hogy napról napra nagyobb eredményeket

mutassanak fel, mind a végzettségükben, mind pedig az anyagmegtakarítás terén.

A bonchidai traktorállomás traktoristái közül kimagasló eredményt ért el országos viszonylatban is Bónis Ottó. Traktorával 12 órát dolgozott egyfolytában és ez idő alatt 8 hektár földet szántott fel, ami napi normájának 200 százalékkal való teljesítését jelent. Ezen a traktorállomáson rendkívül lelkes és szorgalmas munkájával kitűnt Puskás Ioan csoportvezető traktorista is.

A besztercei traktorállomáson Ursuti Grigorie traktorista szívós odaadó munkájával tűnt ki. Tizenhat órát dolgozott egy nap. Daniel György traktorista dolgozott ezen az állomáson eddig a legtöbb órát. Általában 50-től 100 százalékgig haladja túl a napi normáját. Hetven-hetven százalékos norma teljesítést értek el ezen az állomáson Huszkovszky József és Moldován Emil traktoristák is.

Az aranyosgyéresi traktorállomás traktoristái közül Dimény Albert 10 hektárral szántott többet eddig, mint amennyi a mun-

kanormája volt. Kovács András 40 százalékkal, Moldován Ioan 30 százalékkal, Gherea Gheorghe 30 százalékkal, Miheti Remus 35 százalékkal teljesítették túl a normájukat. Salmarean Gheorghe traktorista rendkívül pontos munkájával és traktorának karbantartásával tűnt ki.

ELTŰNNEK A MESGYÉK

A traktoristák felvilágosító munkája következtében a legtöbb traktorral szántató közösségben a dolgozó földművesek eltűntették a mesgyéket. Így Felvincen 22 mesgyét tüntettek el 17 hektár földről. Egerbeceyen 44 mesgyét tüntettek el, Násánfalván 40 mesgyét tüntettek el 53 hektár földről, Maroskeresztúron 30 mesgyét.

A marosvásárhelyi traktorállomás traktoristái közül a holtidő szinte teljes kiküszöbölésével tűnt ki Gyarmati Aladár traktorista. Itt nagyon szép eredményt ért el Körösi László traktorista is, aki igen nehéz terepen és igen nehéz körülmények között 20 százalékkal teljesítette túl a normát.

Mit akar Ekhart Ferenc Várfalván?

VÁRFALVA. (Levelezőnk írja.) A dolgozó földműves Várfalván is nagy lelkesedéssel végzi — nem ez az egyetlen népellens tette. A krumplibeszolgáltatásnál is az utolsó volt annak idején barátjával Pop Laurentiuval. Mikor egy ember nem értette meg az egész faluból ennek a munkának a fontosságát. Helyesebben nem akarta megérteni. Ez nem más, mint Ekhart Ferenc ifju zsirosgazda. Az ő kertjében mohosak a fák, a száraz ágak nincsenek letakarítva, az ágak tele vannak vértelűvel. Ugy látszik azt akarja, hogy ha ebben az évben a fagy nem pusztítja el a gyümölcsöt, mint a tavaly, legalább az ő fái-

tenyőstett vértelűk pusztítsanak. Ekhart Ferenc ifju zsirosnak nem ez az egyetlen népellens tette. A krumplibeszolgáltatásnál is az utolsó volt annak idején barátjával Pop Laurentiuval. Mikor egy ember nem értette meg az egész faluból ennek a munkának a fontosságát. Helyesebben nem akarta megérteni. Ez nem más, mint Ekhart Ferenc ifju zsirosgazda. Az ő kertjében mohosak a fák, a száraz ágak nincsenek letakarítva, az ágak tele vannak vértelűvel. Ugy látszik azt akarja, hogy ha ebben az évben a fagy nem pusztítja el a gyümölcsöt, mint a tavaly, legalább az ő fái-

csak meg a vérgengszet. Ekhart Ferenc nem régen tért haza a faluba. De ha így folytatja nem sok keresnivalója akad ott. A dolgozó nép előbb-utóbb kidobja maga közül.

KEREKES LASZLO

Félévi kényszermunkára ítélték

Taylor szenátort, az amerikai baladópárt volt alelnökjelöltjét. Vajjon micsoda bűnökre adhatta fejét, hogy ilyen súlyos büntetést kellett kiszabni rá? Talán visszaélve pozíciójával, panamába keveredett? Talán részt vett valamelyik szerencsétlen embertársa meglincselésében? Vagy talán kiderült, hogy megvesztegették a fegyvergyárosok, hogy újabb háborúra, anyák, gyermekek lemészárlására, városok, kórházak, iskolák elpusztítására uszított? Ezek egyikét sem követhette el: hiszen ezek nem bűn, hanem erényszamba mennek Trumanék Amerikájában.

Taylor büne jellegzetes „amerikai bűn”. Azok közt is a leg-súlyosabbak egyike. A tavalyi választások idején azon az újtón lépett be egy gyűlésterembe, amelyiket külön a négerrek számára nyitottak. Egek ural Egy fehér ember, még hozzá szená-

tor, aki egyazon küszöböt érinti cipőjével, amely küszöböt már négerrek lábára huzott cipők is taposták! Szerencsére, már mint Taylor szenátor szerencséjére, arra nem akadt tanu, hogy kezét is fogott és beszélgetett is egy „szinessel”, mert akkor aligha uszta volna meg ötévi kényszermunkánál kevesebbel...

A tengerentúli demokrácia — emberiség és kultúra dicsőségét hirdető ítélet most bejárja a világsajtót. Olvassák, hümmögve, fejszóvalva olvassák majd Németországban az amerikai megszállók dédelgetett kedvencei, a fölmentett SS-gyilkosok és összenézve megkérdezik egymástól: „Hát mi nem ugyanezt akaruk? Mi a különbség tulajdonképpen?” S nyugodtan megállapodhatnak abban, hogy nincs semmi különbség Hitler Németországa és Truman Amerikája között.

Szerkesztőség: Szabadság-tér 23., II. emelet. Telefon: 15-34.

Kiadóhivatal: Szabadság-tér 31. Telefon: 19-11.

Felölts szerkesztő: LAZÁR JÓZSEF

Laptulajdonos: „Petőfi” Lap. és Könyvkiadó RT.

Bejegyezve a kolozsvári törvényszéknel F. soc. 2249. szám alatt.

A kolozsvári Kereskedelmi Kamaránál 411-1949. társaság sz. alatt.

Előfizetési díj egy hónapra 100 lej. Intézményeknek és vállalatoknak évi előfizetési díja 5000 lej. Postatakarékpénztári csekk számla: 40.625.

A harasztosi RDNSz

nagyszerű munkatandúval kapcsolódik be az építőmunkába. Ez annál is örvedetesebb, mert a múltban éppen Harasztos volt az a község, ahol a legjobban dult a sovínizmus, ahol nem egyszer véres eseményekben robbant ki az egymásra uszított nemzetiségek között a gyűlölet. S most sorozatos beszámolók közlik, hogy az egymással megbékélt román és magyar testvérnép minden vonalon építően, jókedvvel és eredményesen veszi ki a részét a munkából.

Igy a harasztosi RDNSz szervezete is igen élénk tevékenységet fejt ki a falu lakossága között. Megszervezték a közös újságolvasást, a cikkek közös feldolgozását és megbeszélését. A román és magyar nők együttesen vezetik a falu népét a politikai események helyes értelmezéséhez, ezzel is elősegítve a lakosság politikai színelőadásának emelését.

Szociális téren a harasztosi nők szülőotthon felállításával siettek az asszonyok segítségére. Sajnos a faluban még nincsen állandó orvos, pedig a lakosság nagy létszámánál fogva igényt tart erre.

A szülőotthont nagy örömmel fogadta a falu népe s jelentős anyagi támogatással segítette annak korszerű felszerelését.

A falubeli nők munkáját dicséri az a tény is, hogy közös erővel megszervezték a tej szétosztását a csecsemők és betegek között.

KOVÁCS JÁNOS

MUNKÁSLAKÁSOKAT ÉPÍTENEK TEMESVÁRON. Az Állami Terv keretében megkezdtek egy kétemeletes, 26 lakásos, valamint egy másik tizenhatlakásos blokkház építését. A modern lakásokat elsősorban élmunkások kapják. Itt említjük meg, hogy rövidesen megkezdik Temesváron a nagy központi kenőgyár építését is.

A MUNKATERV TULHÁLÁSÁT, jelentős anyagmegtakarítást, a holtidő és a hulladékok csökkentését vállalták a marosvásárhelyi RATA üzem dolgozói május 1. tiszteletére.

TEMESMEGYÉBEN MÁR 105.229 HEKTÁR földet vetettek be a dolgozó földművesek. A bevetendő terület 171 ezer hektárt tesz ki, melyet május 1-ig bevetnek.

BESURRANO TOLVAJLÁSON érték tetten Juhász Ferenc kolozsvári, Gerbelye-utca 4. szám alatti lakost. Letartóztatták. Kihallgatása folyamatban van.

MEGLOPTA SZOMSZÉDJÁT, Varga György dolgozó földművest Borbély Samu almszenteskirályi gazda. Feltörte Varga György házána pincéjét és onnan különféle értékes dolgokat vitt el. Átadták az ügyészségnek.

NYÁRI IDŐSZÁMITÁST léptették életbe Magyarországon, április 11-én 0 órakor. Az órákat egy órával visszavitték, így az időszámítás egyezik a miénkkel.

ÖNKÉNTES MUNKÁVAL újáépítették a hegyközúti Ifjúsági Szövetség és a Demokrata Nők Szövetsége szervezetének tagjai a község egyik járhatatlan útját. A szép eredmény újabb önkéntes munkavállalásra ösztönözte a dolgozó földműveseket, elhatározták, hogy a község többi elhanyagolt utcáit is sártalanítják.

További felmelegedés

A sarkvidéki hideg légtömegek beáramlása a szárazföldre megszűnt és helyébe az Ocean délnyugati részei felől érkező meleg légtömegek léptek, melyek fokozatosan teret hódítanak kelet felé. Az esős, szeles időjárás Európa északi felére húzódik vissza.

Erdélyben hétfőn időnként még élénk volt az északnyugati szél, változó felhőzet mellett, a hőmérséklet emelkedett és általában 10-12 fokot ért el. Csapadék az északi megyékben hullott jelentéktelen mennyiségben. VÁRHATÓ IDŐJÁRÁS SZERDA DÉLIG:

Mérsékelt nyugati-délnyugati szél, kisebb felhőzetemelkedés, fokozódó napsütés, cső már csak egy-két helyen az északi megyékben lesz. Éjszaka még erős lehűlés, a nappali hőmérséklet tovább emelkedik.

A béke mellett — a háborusuzító imperialisták ellen

— foglalt állást a FIAPP kolozsvári gyűlése

KOLOZSVÁR — A FIAPP nemzetközi napja a buchenwaldi deportáltak felszabadulásának négyéves évfordulója alkalmából a „Völk Politikai Bebürtöztöttek és Antifasiszta Internáltak Szövetségének kolozsvári szervezete a Diákház nagytermében tegnap délután gyűlést tartott.

A gyűlésen a FIAPP központi vezetőségét Goldberger Miklós központi vezetőségi tag képviselte. Az elnöki asztalnál Dejeu Dumitru, a Román Munkáspárt megyei titkára, Papp Aurelia, a FIAPP kolozsvári szervezetének titkára, Horea Marian, a kolozsvári néptanács elnöke, Racea-

nu Elena, a RDNSz központi vezetőségétől, Veress Pál, a kolozsvári néptanács titkára. Dávid Mihály, a Herbák János művek munkása, Kovács János CFR munkása és Dán István foglaltak helyet.

Román nyelven Pop Simion, a Babes egyetem dékánja beszélt. Hangsúlyozta az 1945 április 11-i nap jelentőségét. Ezen a napon szabadult ki a buchenwaldi táborból 21.000 fogoly. Rámutatott arra, hogy ünnep ez a nap, különösen ma, mikor a béke erői hatalmas küzdelmet vívnak a háborúra uszító imperialisták ellen. Utána Nagy István író, egyete-

mi tanár magyarnyelvű beszédében hangsúlyozta, hogy a volt politikai foglyok és bebörtönzöttek tudatában vannak, hogy mit jelent a fasizmus. A háborus uszítók táborával szemben ott vannak a béke erői — a dolgozók sokmilliói tömegei.

— Tiporjátok el a háborus uszítókat és védjétek meg a béke erőt — mondotta Nagy István. — Ezen a napon harca hivunk mindenkit, akik elszedték a fasizmus csapásait és harcba hívjuk a Román Népköztársaság valamennyi dolgozóját a békét veszélyeztető imperialisták ellen.

Világosság sport

Sikeresen vizsgáltak

a kolozsvári motoros repülőtanfolyam hallgatói

KOLOZSVÁR. — Január 15-én, ket, a vizsga szigorú követelményeinek kivétel nélkül megfelelő sportrepülőgéppelvezetői tanfolyam kezdődött, melynek célja volt,

hogy a munkásifjúság előtt megnyissa a motoros repülés felé vezető utat. A számos jelentkező közül, csak a szellemileg és testi-leg egészséges ifjak jutottak el a szigorú vizsgáig, melyet a Román Repülő Szövetség bizottsága ejtett meg az elmúlt napokban. Ezek az ifjak, akik esti szabadidejük feláldozásával bizonyították be a repülés iránti szeretetü-

Külön ki kell emelni az egészséges szellemet, mely a tanfolyam alatt a román és magyar munkás és tanulójfjúság között kialakult.

Április 10-én, vasárnap délelőtt 9 órakor, ünnepélyes keretek között zárult a tanfolyam. A termet teljesen megtöltötte a növendékek serege és halk beszélgetés közben, izgatottan várták a vizsga eredményeinek kihirdetését.

Horia Tesaru oktató megnyi-

tója után a tanári kar részéről Serghel Eugen román, Czikei Ernő tanár magyar nyelven szölt a hallgatókhoz, fontos tanácsokat adva a leendő pilótáknak. Bucur Aurél, a dezmei vitorlázótelep parancsnoka felolvasta a vizsga eredményei alapján, a gyakorló kiképzésen résztvevő csoportok összeállítását. A 82 vizsgázott hallgató közül 25 a Brassó melletti ghimbavi motoros repülőtáborba, 10 a mokreai (Arad megye) vitorlázó repülővontatótáborba, 30 pedig a dezmei táborban kap további kiképzést.

A terv szerint, ez év végéig a vizsgázott növendékek valamennyien megkapják a motoros repülő kiképzést.

A tanfolyamon végzett kiváló munkájukért, a következők részesültek értékes könyvjuttalomban: Juncu Ioan, Balázs Anna, Podaru Viktor, Paul Ioan, Brezeanu Dan és Králich Vilmos.

Az ülés végén Horia Tesaru lelkes szavakkal bocsájtotta útjukra a kiképzőkeret növendékeit, megjelölve számukra a követendő utat.

A RNK női asztali tenisz-válogatottja 3:0 arányban győzött a csehszlovákok ellen

BUKAREST. — A nemzetközi asztali teniszbajnokságok megkezdése, a RNK női csapatának ragyogó szereplése. A Kolozsvári Sári és Angelica Rozeanu összeállítású román női csapat bravuros játék után 3:0 arányban győzött az Európa-hírű csehszlovák válogatott ellen. Eredmények: Kolozsvári—Furstowa 21:12, 11:21, 21:19. Rozeanu—Hruscova 21:17, 21:10. Rozeanu, Kolozsvári—Hruscova, Furstowa 21:19, 21:17.

Ezen a mérkőzésen a kormány képviselőin kívül jelen voltak a bukaresti csehszlovák és magyar követek is, akik a legnagyobb elismeréssel nyilatkoztak a RNK női versenyzőiről.

A Vana, Turnowszki, Sneberger összeállítású Prága válogatottja 5:1 arányban győzött Bukarest válogatottja ellen. A román csapat egyetlen győzelmét Vladone érte el.

A magyar versenyzők Sido, Soós és Koczián az egyéni versenyek küzdelmei során az első két versenynapon minden mérkőzésüket megnyerték. A RNK versenyzői közül eddig a kolozsvári Paneth szerepelt legsikeresebben a magyar versenyzők ellen, mert Soós eilen csak nagy küzdelem után szenvedett vereséget 19:21, 21:18, 21:12, 22:20 arányban.

SPORTHIRADÓ

A NÉPI SAKKBAJNOKSÁGOK

tegnapi fordulójának eredményei: Boros—Biro 1:0, Daróczi—Benkő 1:0, Mihály—Benkő döntetlen, Mihály—Daróczi 1:0, Hunyadi—Kunkuti 1:0. Krizsek—Malcoeci 1:0, Kapeza dr.—Antal 1:0, Daróczi—Hunyadi 1:0. Boros—Benkő 1:0, Benkő—Hunyadi döntetlen. A sakkterület felhívja az összes kolozsvári szakszervezetek sakkbajnokait, akik még nem vettek részt a második fordulóban, azonnal jelentkezzenek, mert még nem jelenés esetén összes játszmáikat elvesztik.

A KOLOZSVÁRI HADSEREG

labdarugó csapata, amely veretlenül vezet az élcsoport kerületi bajnokságban, Bünyfyhunadon 2:0 (1:0) arányban nyerte meg mérkőzését.

A TEXTILA szakszervezet felhívja összes tagjait, hogy ma, kedden este 7 órakor az egyesület Szabadság-téri helyiségében tartandó rendkívüli értekezleten jelenjenek meg.

A VICTORIA

női és férfi kosárlabda csapata ketős győzelmet ért el az ICO ellen. Női csapata 45:15 (17:5), férficsapata pedig 43:25 (31:20) arányban győzött. Utóbbi mérkőzés azonban 10 perccel a befejezés előtt félbeszakadt, mert az ICO jelenlevő egyes labdarugó játékosai nem értettek egyet Deák Gyula játékezővel egyik itéletével, amiből formális verekedés fejlődött ki és így a mérkőzés nem fejezhették be.

A TEXTILA (Sepsiszentgyörgy) együttese az NB II. első csoportjában 1:0 (1:0) arányban vereséget szenvedett Bukarestben a Grafika csapatától.

A KESE

vasárnapi céllövőversenyének közel 200 indulója volt. A verseny győztese Placsintár Endre (KESE) volt 86 ponttal. 2. Nastase Constantin (Hadsereg) 74 p. 3. Turi Károly (KESE) 72 p. 4. Somlyai Géza (CFR) 72 p. 5. Lakatos Géza (Derмата) 70 p. 6. Telea Marius (KESE) 70 ponttal.

Tekésés vagy nyerészkedés?

VÁRFALVA (Levelezőnk írja) — Nem régen állították helyre Várfalván a tekepályát a teke sport kedvelői részére. Igen szép számú ifjuság látogatja, de gyakran tekéznek a felnőttek is.

Az utóbbi időben a várfalvi teke sport körül azonban bajok vannak. A sport egyre inkább üzlettel válik. Szabályos pénzbeli fogadások zajlanak le s ezek a sportoszerű játékok teljesen tönkretették. Ma már ott tartunk, hogy hajnali 3-4 óráig tekéznek, különösen a fiatalok s mindvégig pénzben. Vannak olyanok, akik egy este 400-500 lej vesztelnek, vagy nyernek, ami csak fokozza ezt a helytelen szenvedélyt.

A tekepálya körüli egészségtelen szellem megfertőzte egyébként is az ifjuságot. Azok az ifjak, akik még nemrégben olyan örömmel vettek részt minden kulturális megmozdulásban, előadásokat rendeztek, szindarabokat tanultak, nagytöbbségükben ma a tekepálya körül kóborognak és tilták az éjszakaijukat.

Ideje volna, ha a községi demokratikus szervezetek, élén a Népsport Szervezettel alaposan utánanézniének ennek a teke sportnak és kifütyölnek a várfalvi tekepályáról az egészségtelen szellemet.

PATAKI JÓZSEF

Kolozsvárra szállították Zalán Endrét

a Horthy-féle fasiszta „igazságszolgáltatás” hírhedt táblai tanácselnökét

KOLOZSVÁR. — A magyar igazságügyi hatóságok április 10-én Biharkezesre átdták a kolozsvári táblai ügyészség megbízottainak Zalán Endre dr. háborús bűnöst, a kolozsvári Itélőtábla volt horthista tanácselnökét, Zalán Endre nevét nemcsak Kolozsváron, de Észak-erdély minden városában jól ismerik.

Amikor a bécsi döntés után a fasiszta magyar hatóságok hajsztát indítottak az északerdélyi kommunista és a demokráta érzelmi emberek ellen, a magyar belügyminisztérium különböző politikai nyomozócsoportjai az áldozatok szárait állították bíróság elé. A fasiszta „igazságszolgáltatás” különleges gépezetet létesített az áldozatok ártalmatlanná tételére. A politikai nyomozócsoportok, a különböző „különítmények” nem hozták áldozataikat Kolozsvárra, mert igen költséges lett volna, hanem a kolozsvári Itélőtábla tagjaiból egy úgynevezett „politikai ötvös bizottság”-ot alakítottak. A bizottság, mint a kolozsvári Itélőtábla vándor-tanácsa felváltva Kolozsváron, Nagyváradon, Marosvásárhelyen, Désen, Szatmáron és a többi vidéki városokban működött.

HAMIS TANUK

A tanács elnöke Zalán Endre dr. volt. Valóságos vérengző fenevad. Az ő ötletére a tanáccsal együtt utaztak a vád „tanúi” is, akik a letartóztatottak vallását végző, kémelhárító-, csendőr- és rendőr-különítmények bemonadása alapján — anélkül, hogy ismerték volna a

vádottakat — mint terhelő tanúk szerepeltek a tárgyalásokon. Zalán Endre dr. nem engedte meg, hogy a vádlottak védekezzenek. Gyakran megtörtént, hogy amikor a lelkiismeretesebb hivatalból kirendelt védőügyvédek arra hivatkoztak, hogy a vádlottak a kínzások következtében tettek és a valószínűségük meg nem felelő beismerő vallomások, Zalán a hatóság-gyalázása címen letartóztatta a védőket.

Börtönök és akasztófa

Zalán dr. szemrebbenés nélkül hajította végre a fasiszták utasításait. A sokezer elítélt közül többszázan pusztultak el a börtönökben és sok alaptalanul elítélt embert jutattott hohérkézre.

A kolozsvári népbíróság még 1946-ban tárgyalta le a fasiszta „igazságszolgáltatás” bíró hóhérának

bűnpörét. A népbíróság életfogytiglani fegyházra ítélte a volt táblai tanácselnököt, aki a fasisztákkal együtt elmenekült. Nyugaton volt, ahonnan nemrégén tért vissza Magyarországra. A magyar hatóságok letartóztatták és kiadták, hogy Zalán Endre tettestek elkövetésének színhelyén töltsse ki büntetését.

A szamosmegyei ifiak a görög szabadságharcosokért

DÉS. (Levelezőnk írja.) — A demokrata ifjuság Világ-Hetének keretében az Ifjunnok Szövetsége szamosmegyei szervezete meggyeztet gyűjtést rendezett a szabadságharcos görögök felségelyezésére. A helyi ifjusági szervezetek javaslatára a gyűjtést versenyszerűen oldották meg.

A gyűjtés városon, falun, de még a legmesszebb fekvő tanyákon is folyt. Irányítok jártak házról-házra, ismertetve a görög népköszies szabadságharcát a függetlenségéért, az elnyomó amerikai imperialisták ellen.

A megyei székhelyre befutott jelentések arról számolnak be, hogy a megye dolgozói tehetségük szerint hozzájárultak a gyűjtés sikeréhez. Így a falusi ifjak özszesen 51 kiló gyapjút gyűjtöttek. A gyapjagyűjtés győztese a láposi járás lett 38 kilóval. A gyapjun kívüli 50.168 lejt is gyűjtöttek az Ifjunnok szervezete tagjai. A szilgytői leányok 21 pár harisnyát, az alsókossályiak pedig 21 pulqvért kötöttek önkéntes munkával.

DARÓCZI MÁRTON.

ADÁS-VETEL

- ELADÓ „Fiat” turautó 4 cilindres, jó állapotban. Cim: Garage, Budai Nagy Antal 6. 2300
- ELADNÁM Gilera-Arcore 500-as gardános, oldalkocsis, mágneses nyújtású, kitűnő gumikkal, üzembépes állapotban. Foto Horváth, Kolozsvár, Malom-utca 4. 2353
- MODERN kombinált diószekrény, fotelek, gyerekágy, konyhaberendezés olcsón eladó. Ciura 2. (Bejárati Május 1-utcából). 2340
- GYERMEKSPORTKOCSIT, fehérret vagy krémszínűt keresek jó állapotban, megvételre. Monostori-ut 11. Negrutiu. Tk.
- GYERMEK sportkocsi eladó. Szentegyház 39. 2394
- EGY jókarban levő 220 voltos 1.5 Kw. áramfejlesztő eladó. Használható malmokhoz, tanyákhoz stb. Megtekinthető Budai Nagy Antal-u. 20. Kovács. 2397
- EGY 350-es nagyon jókarban levő N. S. U. motorkerékpár eladó. Megtekinthető Eminescu-u. 16. 10-18. 2397
- HÁLÓSZOBA eladó egy szekrényvel. Moldován, Masaryk 27. 1-3 között. 2386
- ELADÓ modern világosszürke zakó, erős, magas termetre, egy fekete zakóöltöny középtermetre, egy felöltő, ezüst cigarettatárca, ajándék tárgynak. Dozza 27., emelet hátul. 2388
- UJ férfi kerékpár eladó. Goethe-utca 1. 2387

NAGY ISTVÁN
KAMARA-KÓRUSANAK
HANGVERSENYE
szerdán, április 13-án
esle 8 órakor a
Diákház ndgytermében

HETI LOTO
Az április 11-iki huzás
eredménye:
53, 44, 66, 12, 56, 9, 50
Heti prémium:
671.760 lej

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés savanként 5 lej, szombaton 6 lej. Legkisebb hirdetés díja 10 szóig 50 lej, szombaton 60 lej. Allástkeresőknek savanként 2 lej. Cim a kiadóban és jelíges hirdetéseknel 20 lej pótdíj fizetendő.

- ELADÓ új kombinált szekrények, rókamié, kórasztalok, székek, konyhabutorok. Petőfi-utca 50., emelet balra. 2391
- EGYHÁZISZEREK, szentképek, medalionok stb. Anca könyvkereskedésében kaphatók. Molotov 43. 2396
- ELADÓ rádió 4 + 2, 2 hullámos olcsón. Györgyfalvi-ut 72. 2395
- MIKROSKÓPOT ásványi anyagok analizálására (Microscoppolarizant) megvételre keresek sürgősen. Cim a kiadóban. 2384
- ELADÓ utazó fabőröndök olcsón. Bethlen-utca 27. Asztalónál. 2389
- PÉNZ! Könyveket állandóan veszünk minden nyelven UHU, Molotov 34. 2398
- ELADÓ rézüst, zsirosbödön, kerti padok, tollidonna, sezlonrugók, Berthelot 13., földszint. Tk.
- INGATLAN-LAKÁS
- ELADÓ ház belvárosban olcsó árért. Értekezni Kozák bürözletben. Széchenyi-tér 31. 2353
- EGY szoba teljes komfortos lakásomat elcserelném kétszobás teljes komfortos (esetleg belvárosi) lakással. Balázs, Rákóczi-ut 48. 2382
- HÁZHELYEK eladók: Geiu-u.8. Béla király-u. 37. Cim: Kölcsey-u. 13. 2390

- ALLAST KERES
- FIATAL leány kétszemélyes családkhoz ajánlkózik. Vulcan-u. 17. Tk.
- ALLAST KAPHAT
- INTELLIGENS, gyermekszerető nevelőnt keresek délutánra 4 éves kis fiu mellé, perfekt német és román nyelvtudással. Csak jó referenciával rendelkező személyek jelentkezzenek délután 2-4 között. Wilsou-utca 7. Godeanu. 2380

- KÜLÖNLEK
- MENYASSZONYI koszorúk, falylak, ruhák kikölcsönzése, eladás ORCHIDEA-nál, Dozza György-u. 22. Tk.
- RÁDIOPATEFONT (Pik-Up) keresek 2-3 hónapra kikölcsönzésre. Unió-utca 24. I. emelet, hátul. 2296
- MENYASSZONYI ruhák, falyok, koszorúk, szörmekepek kikölcsönzése. „Dahlia Művirágzsalon” Horea-ut 35. Tk.
- VESZUNK Ady, Tóth, József Átilla, Bromfield, Móricz, Villon könyveket, Hangversenykalauzt, Operakalauzt. UHU, Molotov 34. 2398
- FIGYELEM! Tökéletes, szép tartós ondolást Baier nőifodrásznál csinálhat. Jókai-utca 5. 2393

Judecătoria Populară Urbana Cluj Nr. Dosar 13.744 din 1948. Sentința de divort din 29 Ian. 1949.

Judecătoria admite actiunea inaintată de către recl. Molnár Ecaterina nascută Nagy, cu domiciliul in Cluj Str. 6 Martie Nr. 35, cu petitiunea inregistată sub Nr. 26.210 din 1948 și in consecință declară desfacută căsătoria intervenită între numita și soțul ei, Molnár Edmund, din Municipiul Cluj, inregistată sub Nr. 666 din 5 August 1944.

Divortul se pronunță in favoarea reclamantei. Incredințează pe copila rezultată din căsătoria lor spre crestere și educare reclamantei.

Cu apel in termen de 15 zile dela comunicare. Dată și pronunțata in ședință publica, azi 29 Ianuarie 1949 in lipsa părătului.

L. S.
Judecătoria Grefier
ss. dr. Octavian Rusu ss. Jordache 2383

Az Állami Magyar Színház és az Állami Magyar Opera KÜZLEMÉNYEI

AZ ÁLLAMI MAGYAR SZÍNHÁZ MŰSORA:

Április 13-án, szerdán este fél 8 órakor: III. RICHÁRD. Bérletszűnet.

Április 15-én, nagypénteken nincs előadás.

Április 16-án, este fél 8 órakor bemutató előadás, magyar nyelven előszőr: „EGYSZER MAJD IGY LESZ.” C-bérlet.

AZ ÁLLAMI MAGYAR OPERA MŰSORA:

Április 12-én, kedd este fél 8 órakor: CSODADOKTOR. Vigopera. EGY UKRÁN FALUBAN. MAROSSZEKI HEGYEKBEN. ROMÁN RAPSZÓDIA. NEPI TÁNCJÁTEKOK. Bérletszűnet.

Április 14-én, csütörtökön este 8 órakor. BĀNK BĀN. A-bérlet. M. Gyöngyösi János felléptével.

AZ ÁLLAMI ROMÁN OPERA MŰSORA:

Április 13-án, szerdán: TRAVIATA.

Április 15-én, pénteken: AIDA.

MOZIK MŰSORA:

MAXIM GORKI: *Tengeri farkasok*. VÖRÖS CSILLAG: *Küzdelem az Magyar és román feliratokkal*. Életért. Előadások kezdete: 4, 6, 8 órakor.

Előadások kezdete: 3 1/2, 5 1/2, 7 1/2 és 9 1/2 órakor.

CAPITOL: *Küzdelem az életért*. Előadások kezdete: 3, 5, 7, és 9 órakor.

MUNKÁS: *Denevér*. Kezdeté 3, 5, 7 és 9 órakor.

POPULAR: *Tengeri farkasok*. Magyar és román feliratokkal. Előadások kezdete: 3, 5, 7 és 9 órakor.

UJ IDŐK MOZGÓ műsora: 6. számu SZOVJET HIRADÓ. Alex Patriarcha megválasztása. Technika és tudomány 3/83. sz. Colchida. Saian hegységei. Szovjet sport 4. sz.

URANIA: *Veszélyes kór*. Cseh film. Előadások kezdete: 3, 5, 7 és 9 órakor.

Április 20-ig Nagyszalontán befejezik a vetést

NAGYSZALONTA. — A vetési A vetési bizottság részletesen foglalkozott a rizsvetések kérdésével és bizottság legutóbb megtartott értekezletén elhangzott jelentések szerint a vetési munkák — a rizsvetések kivételével — huszadikáig teljesen befejeződnek.

Republica Populară Română
Judecătoria Populară Urbană Cluj

CITAŢIE

Nr. 1415, anul 1949, Martie 25.

In virtutea art. 285 din Codul de procedură penală, D. Ema Jakoby, născ. Kosel, domiciliată în comuna Balaton-Révfülpöl, Judeţul Zala, este citată la această instanţă, Cluj Str. Budai Nagy Antal Nr. 2, camera 19, pentru ziua de 20 Aprilie 1949 ora 8 în calitate de părată cu exempl. II. act.

In cauza recit. Ema Jakoby, născ. Kosel c/a Anton Stefan Jakoby pt. divort.

In caz de neprezentare judecata se va face in lipsă, conform art. 297 din codul de procedură penală.

Judecătoria Grefier
ss. Indiscifrabil ss. Pardy
Dosar Nr. 1415-1949.

Către Parchetul Tribunalului CLUJ

Subsemnatul, Mureşan Nicolae, domiciliat in Cluj, Str. Nouă Nr. 50, fiul lui Ioan şi Juliana, nascut la 9 Decembrie 1925 in Chişinău, Basarabia, cetăţean român, cu onoare, vă rog să binevoiti a dispune să se facă recenştuirea actualui de naştere, care mi s'a pierdut in timpul războiului.

In devedirea celor necesare, anexas spre vedere certificatul de naţionalitate Nr. 443 din 4 VII. 1932 din comuna Buza, jud. Şomeş, actul de căsătorie Nr. 12 din 6 Mai 1923 şi certificatul Bir. Populaţiei Cluj Nr. 3372-1946 al tatălui nou.

Martori: Chiorean Ioan Cluj, Str. Str. Grigore Alexandrescu Nr. 9 şi Dna Nazare Elena, Cluj, Str. Nouă Nr. 50, pe cari li prezint.

Cluj, 7 Aprilie 1949.

Cu stimă,
ss. Mureşan Nicolae

Republica Populară Română
Judecătoria Populară Română Cluj

CITAŢIE

Nr. 1551 din 2 Aprilie 1949

In virtutea art. 285 din Codul de procedură penala. D. Bersznik Juliu, domiciliat in Marienburg, Str. Elisabetstrasse 10, Germania, zona USA, este citat la această instanţă, Cluj, Str. Budai Nagy Antal Nr. 2, camera 15 pentru ziua de 7 Mai 1949 ora 8 în calitate de părât cu expl. 2 al actiunii.

In caz de neprezentare judecata se va face in lipsă, conform art. 297 din Codul de Prodedura penala.

Judecator Grefier
ss. Indiscifrabil ss. Pardy
Dosar Nr. 1551-1949.

R. P. R.
Parchetul Tribunalului Cluj Nr. Pres. 17/30.989-1949.

PUBLICAŢIUNE

Noi Procuror-şef al Tribunalului Cluj, dispunem publicarea prezentei careri, invitand pe toţi acei cari detin acte sau inscrisuri referitoare la reconstituirea cerută, să le depună cât mai curand la grefa civilă a Tribunalului Cluj.

Cluj, 9 Aprilie 1949.

L. S.
Procuror-şef Grefier-şef
Const. ss. Stegătoriu ss. F. Pop

Az Első Erdélyi Általános Biztosító Rt.
Államosított Vállalat értesít t. ügyfeleit, hogy a népbiztosításoknak közjegyző jelenlétében megtartott nyilvános sorshuzásán 1949 április hóra az alábbi befutó kombinációkat sorolják ki:

**L G F
M N A
T K G
A H M
R S P**

5000 lej havi részletre
jókarban levő kombinált szobabutor veszek
Cimeket a kiadóba kérek